ЛИСТИ З КОНҐРЕСУ II. ІНТЕРНАЦІОНАЛУ

I. "СВЯТИЙ" ВІДЕНЬ

Тому, хто тепер приїздить із зворушеного Берліну, перебравшися в майже порожньому поїзді через кордон, до Відня, впадає в око незвичайний вигляд міста. Воно оздоблене прапорами, з ратуші й більшости державних і громадських будинків звисають БІЛО-ЧЕРВОНІ ПРАПОРИ, а подекуди видко навіть червоний стяг. Навіть трамвайні вагони теж оздоблені прапорцями. На вулицях багато молодих спортменів, скрізь лунають різні мови.

Це видовище особливо вражає, коли приїздиш із Німеччини, де почуваєш наближення грози і чуєш, як тріщить і завалюється капіталістична система. Наближення грози в Берліні і — святний настрій у Відні. Трудно звикнути до цього видовища тому, хто був два роки перед тим у Відні й пригадує зовсім інші постаті на вулицях та інші звуки. Тоді ден-у-день відбувалися походи ГАЙМВЕРУ (бойова спілка фашистів), що поклали свій відбиток на віденські вулиці. У ватажків австрійської соціял-демократії був тоді панічний настрій. Вони вважали за щасливий кожний день, що минав без гаймверівського пучу (перевороту), якого вони так побоювалися. Навряд чи можна було уявити собі тоді робітничих спортменів на вулицях Відня без найгостріших сутичок.

Що ж змінилося від тоді у Відні, в цілій Австрії? Невже соціял - демократія справді спромоглася — як ото вона сурмить із кожної нагоди — своєю спритною тактикою завдати смертельного вдару фашизмові й знову спрямувати Австрію на рейки "мирного, демократичного соціялізму?" Невже становище в Австрії справді таке гарне, що тут може панувати святий настрій?

Досить зазирнути трохи глибше, щоб виявити ось що: коли в Німеччині вже чути, як тріщить і завалюється капіталізм, то в Австрії капіталістичний лад уже такий прогнилий, що й краху вже не чути. За святними прапорами ховаються СКРУТА, ВБОГІСТЬ І НЕЧУВАНІ ЗЛИДНІ. Досить послухати в поїздах розмови людей з дрібно-буржуазних та селянських шарів людности. З кожного слова лунає безпорадність і глухий одчай:

— Що ж то буде?

Надто ставлять такі питання людям, прибулим із Німеччини:

— Якщо в Німеччині стан зараз же не покращає, тоді ми пропали.

Але що ж трапилося? Куди ділися оті фашистські банди гаймверу, які ще рік тому панували на вулицях і завдавали страху всій країні, загрожуваши пучем? Соціял-демократія відповідає: "Ми перемогли фашизм". Але ж на ділі на чолі австрійського уряду ще й досі стоять Буреш із Шобером.

— Буреш офіційний ватажок гаймверу, і Шобер, кат австрійського робітництва, "герой" 15 липня 1927 року. Але справа в тому, що між цим урядом та соціял-демократією налагоджено найкращі приязні стосунки. Тепер соціял-демократія кориться буржуазії й задовольняє її фашистські бажання не під тиском фашистських банд, як ото було два роки тому, а так би мовити, з доброї волі. Чому? Бо два роки тому фашизм іще мав за собою селянські та дрібно-буржуазні маси. Економічне становище Австрії було тоді жахливе. Фашизм тоді дурив ці зубожілі маси, запевнивши, ніби соціял-демократія та марксизм — тотожні та що коріння всіх злиднів треба, мовляв, шукати в марксизмі". Мовляв, коли фашизм стане до влади, тоді становище радикально зміниться.

Та ось торік в Австрії стали до влади ватажки фашистського руху. Проте економічний стан Австрії чимраз більше гіршав, широкі маси ще більше зубожіли. Потім почалася доба великих банкроцтв. Перед вів "КРЕДІТ-АНШТАЛЬТ" — могутній Ротшільдів банк, а слідом за ним пішли чимало банків та промислових концернів (трести). Тим то маси зневірилися й почали відвертатися від фашистських організацій. Великий конкурент соціял-демократії — гаймверівська організація, що обняла всю країну, — розпалася на безліч відламків. Буржуазії довелося шукати НОВОЇ ПІДПОРИ, і тут вона знову вдалася до СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЇ. Між "австромарксистами" та буржуазією укладено давно бажану соціял-демократами "угоду про приязнь". Соціял-демократи пристали на те, щоб уряд дав мільйони з державних грошей Ротшільдові й накинув величезний тягар на плечі мас. Отож австрійська соціял - демократія цілком заступає тепер буржуазії фашистські спілки, що зазнали краху, і в такий спосіб стало можливе, щоб під прихильним крильцем уряду Буреша й Шобера могли відбутися у Відні міжнародня соціял-демократична олімпіяда та конґрес II інтернаціоналу.

Читаючи капіталістичну пресу Австрії, бачиш, які надії покладає буржуазія на цей конґрес. Конґрес II інтернаціоналу це — остання кітва надії для капіталістичної системи. Тільки в ньому буржуазія ще бачить просвіток надії на порятунок від пролетарської революції, що насувається. Так само буржуазія прихильно позирає на цих молодих спортменів, що їх соціял-демократія мобілізувала по всіх країнах Европи й привезла до Відня.

Прапорами та штандартами соціял-демократія намагається показати цій чужоземній робітничій молоді неправдиву картину Відня. Парадами та походами із смолоскипами вона хоче викликати штучне захоплення. Але злидні мас тут такі величезні, що їх не можна приховати навіть силою прапорів. Компартія Австрії й собі сприяє тому, щоб чужоземні робітники побачили справжню суть "соціялістичного" Відня. Соціял-демократія дійде тільки протилежних наслідків. Капіталізму, що агонізує, не врятує і цей конґрес.

II. СОЦІЯЛ-ФАШИСТСЬКІ "РОЗЗБРОЮВАЧІ"

Привітання на конґрес II інтернаціоналу тривали довго. Ще на 4 день конґресу їм не видно було кінця-краю. Тим часом конґрес уже вислухав "доповідь про роззброєння". Перед початком цієї доповіді, яку зробив бельгієць ДЕБРУКЕР, зчинився інцидент, що трохи розвіяв нудний настрій на конґресі. Але цей характеристичний інцидент та його наслідки тривали лише декілька хвилин, а потім все знову пішло своїм звичайним, нудним шляхом.

Сталося ось що: як но голова німецької соціял-демократичної партії Вельс, що головував того дня на конґресі, дав слово доповідачеві Дебрукеро-ві для доповіді про позицію та заходи II інтернаціоналу в справі роззброєння, раптом заявився делеґат від англійської незалежної партії праці й запропонував передати це питання до комісії. "Бо — заявив він, — якщо доповідач зробить свою доповідь і запропонує відому вже резолюцію, це спричиниться до величезного розчарування тих мас, які ще перебувають у лавах II інтернаціоналу. З такою доповіддю й такою резолюцією II інтернаціонал зробить з себе сміховище перед цілим світом. Замість таких резолюцій, краще було б зовсім покинути це питання.

Тут залунали вигуки, і на обличчях міністрів, що прибули сюди з різних країн, як делеґати, показалося незадоволення. Пропозицію відкинули, і Дебрукер виголосив свою доповідь про "роззброєння". Своєю беззмістовністю вона була рекордна. Що хоче, що гадає робити II інтернаціонал у справі роззброєння? Соціял-демократія, — заявив доповідач, — не дасть жартувати з собою у цій справі. Уряди різних країн уже не раз обіцяли роззброїтися. Ото ж соціял-демократичні партії раз-у-раз нагадуватимуть урядам про їхню обіцянку.... Соціял-демократи не злякаються ніяких загроз і щоразу нагадуватимуть. Усю діяльність II інтернаціоналу та його партій треба зосередити навколо Женеви. Бо, коли може статися щось корисне для народів Европи, то тільки завдяки Лізі Націй у Женеві з підтримкою II інтернаціоналу... 1932 року в Женеві має відбутися конференція в справі роззброєння, і тут є дві можливості; або конференція ухвалить обмежити озброєння, або ні. Наколи конференція постановить обмежити озброєння, то той день, коли ухвалять таку постанову, буде днем радощів для народу й днем успіху для партії II інтернаціоналу. Тоді робітництву вже буде близько до мети. Але, можливо також, що такої постанови не ухвалять у Женеві. Тоді на обрії пролетаріяту нависнуть чорні хмари. Проте II інтернаціонал і тоді міцно стоятиме на варті й раз-у-раз нагадуватиме урядам різних країн про їхні обіцянки...

Звісно, що на цілковите роззброєння чи навіть радикальне зменшення озброєнь, із слів доповідача, ще не можна й не треба сподіватися — в інтересах пролетаріяту... Бо в багатьох країнах є багато робітників, що працюють у військовій промисловості, а якщо візьмуться до радикального роззброєння, то ці робітники ще можуть втратити роботу... Але ж II інтернаціонал повинен скрізь і завжди боротини інтереси робітництва... Комуністи, мовляв, спекулюють на війні, а от соціял-демократія хоче тільки миру. Якщо вона за озброєння, то тільки для того, щоб боротися з безробіттям. Але вона ввесь час нагадуватиме урядам про їхні обіцянки...

Ці порожні фрази, насичені просто неймовірним безглуздям, набридли, навіть пильно профільтрованим слухачам на галерії. До того ж режисери конґресу побоювалися опозиційних промов делеґатів незалежної партії праці. Отож спочатку не допустили ніякої дискусії, а почали слухати привітання. Серед тих, що вітали, був один "юнак" віком років із... 50—60, який "від імени молоді" заявив, що "молодь надзвичайно захоплена тими заходами, яких уживає II інтернаціонал в інтересах роззброєння та боротьби проти війни"...

Промова "юнака" не викликала реготу. Тим то конґрес і далі слухав протягом аж двох засідань такі самі "палкі" привітання. Та, нарешті, гроза, що її так боялися, вдарила. Але й це була тільки буря в шклянці води. Під час дебатів виступив Бейкер (секретар бувшого англійського міністра закордонних справ Гендерсона) і заявив, що його шеф, тобто Гендерсон, є найпалкіший прихильник роззброєння й завжди обстоюватиме роззброєння. Тоді на трибуну скочив представник незалежної партії й запитав Гендерсонового секретаря:

— Чому ж англійський робітничий уряд не роззброюється? Чому він тримає по всіх частинах світу армії, фортеці, військові кораблі?

Це питання спричинило нову завірюху. Соціял - фашистам дуже не сподобалося, що на такому поважному конґресі хтось дозволяє собі ображати уряд і до того ж уряд МекДоналда. Як можна? Адже II інтернаціонал "бореться" за роззброєння...

Л. К.

МАЙНЕРІ ВЕЙН ВИРІШИЛИ ПОКІНЧИТИ З БОСІВСЬКОЮ ЮНІЄЮ

Вейн, Алта.

Головна екзекутива ЮМІ оф А відмовилася приїхати залагодити справу майнерів з компанією, що не хотіла платити майнерам. Майнері, щоби зарадити цій справі, рішили вдатися о поміч до МВЮ оф К.

На другий день приїхав з дистрікту вайспрезидент Л. Моріс від МВЮ оф К і в 4 години пополудні і скликано у Рекс театрі спеціяльний мітинґ. На мітингу Л. Моріс вкоротці пояснив майнерам значіння і діяльність МВЮ оф К і майнері на 100 відсотків переголосували за МВК оф К й Воркерс Юниті Ліґ, секцією Червоного Профінтерну.

На тім мітингу зараз рішено вислати телеґраму до інспектора майни, щоб приїхав розслідити справу. Майнері солідно рішили не йти до роботи, заки компанія не загарантує платню.

Також будуть забезпечені майнері запомогою від МВЮ оф К, коли прийде до страйку. А вигляд на страйк є дуже певний. Зараз, що майнерам лишається, це постояти солідарно у боротьбі за кращі умовини праці. Без боротьби ми нічого не зробимо.

Майнер.

СТРАЙКОВА БОРОТЬБА МАЙНЕРІВ В ЕСТЕВАН БІНФЕЙТ І ОКОЛИЦІ РОЗГАРЯЄТЬСЯ

Майнері прогонять скебів з усіх майнів.

Бінфейт, Саск.

В околиці Естеван і Бінфейт зорганізовані робітники в Майн Воркерс Юніон ов Кенеда розгортають юнійну і клясову боротьбу чим раз більше і більше супроти майновласників. Та треба знати, що й майновласники не сплять. Вони кидаються на всі сторони, щоби набрати скебів і поліції та зламати юнійних робітників.

Дня 15 вересня в Естеван розлетілась вістка, що майновласники змобілізували около 80 поліцменів і дещо скебів.

Коли ж в першій годині я прибув з Естеван до Бінфейт, тут вже було між робітниками проголошено, що в Годсонбей майн компанія запровадила скебів. На цей розголос місцеві робітники вирушили, автами і троками.

Коли робітники прибули до Годсонбей майни там вже застали велике число мавнтед поліції та детективів і спеціяльної поліції, що за долари обороняє майновласників.

Щодо скебів, то вони похвалились, що їх трудно було вишукати. Того ж самого дня вечером в Бінфейт зловлено пару скебів і робітники в чесний спосіб запакували скебів до авта і відвезено їх до Оксбов, звідки вони прибули.

Тої ж самої ночі юнійний комітет з Тейлортон і Годсонбей майни повідомив нас, що до тих двох майнів прибуло велике число скебів так наші комітети вирішили дати знати до естеванських зорганізованих робітників, яких велике число прибуло нам на поміч. Ранком в 5 годині всі вирушили 7 миль на південний схід до майнів, щоби прогнати скебів. Між 6 а 7 годиною рано на площі коло Годсонбей майни зібралось около 400 робітників, які прогнали геть скебів, а потім поїхали в Тейлортон майну і там викинули около 20 скебів надвір.

Правда, що тут трудніше приходилося зі скебами розправляти, бо ці люди сильно були затроєні самогоном і були так п'яні, що були відважні на все. А ще до того мали за собою озброєну поліцію. Та все ж таки їх прогнано.

Того-ж самого дня в год. 12 наші стракейрі вернулися назад до Бінфейт, а жінки-робітниці в робітничім домі приготували для подальших робітників спільний обід. Після того в 5.30 год. вечером всі наші авта, що були приготовані, за трубіли в один голос і всі робітники вирушили ще до третої майни, щоб і звідтам прогнати геть скебів.

Тут вже майновласники і поліція не впирались перед робітниками, а заявили комітетови, що скебів відправлять якнайскорше. Наша боротьба не скінчилась, хоч ми прогнали скебів. Майновласники будуть старатись пхати до майнів дальше скебів і нам старатися над робітниками.

Історія боротьби наших робітників в саскечеванських майнах повинна вкритися найкращою славою серед канадського пролетаріяту. *А. С.*

ТРЕЙДС ЕНД ЛЕЙБОР КАВНСИЛ НА СЛУЖБІ КАНАДСЬКОГО КАПІТАЛУ

Торонто, Онт.

Вже нераз і не два, а сотки разів — показали своє чорносотенне обличчя канадські жовті "робітничі" провідники.

Як попередних разів, так і тепер, ці жовті провідники доказали, що вони є вірні лакеї капіталу і запеклі вороги всього того, що є поступове.

На редакційні стороні торонтонського "Мийл енд Емпайр" з дня 15-го вересня, п. р. п. з. "Комуністи розбивають робітничі організації", читаємо таке:

"Комуністи не обмежуються зі своїми атаками тільки проти капіталу.

Їх робота проти організованих робітників можливо менше-більше відома, але все одно вона є небезпечна. Всьой детальний звіт дав містер Том Мур, президент Канадського Трейд енд Лейбор Конґресу.

Комунізм, він сказав, мав великий успіх за послідних десять років в розбиттю організаційних репрезентантів від 50,000 робітництва цілої Домінії. Він в додатку ще сказав, що комуністам ніколи не бракувало фондів на їхні нищительні потреби.

Комуністи з допомогою Російських Совітів, плянують перевернути теперішну форму демократичного правительства.

Аторней Дженерал Прайс не за скоро почав свою кампанію проти цеї небезпеки в Онтеріо".

Оці "перлини", випродуковані жовтим лідером Муром й поміщені в буржуазній пресі говорять самі за себе — що він є щирий защитник буржуазії і капіталістичної держви.

Тома Мур не є жадним представителем робітників, а є їхній ворог. Плач жовтого лідера, що він утратив вплив над 50 тисячами робітників, нічого йому не поможе, бо широким працюючим масам з такими зрадницькими провідниками не подорозі. Це бачить добре містер Мур, це саме бачуть і його побратими, що запродуються капіталістам на право й на ліво.

Одно хай ці панове памятають, що широкі працюючі маси звернені лицем не до них, а до комуністичної партії, якої ці "джентлмени" так ненавидять.

Чому комуністи здобувають грунт серед працюючих мас, а чому жовті лейборитські лідери його тратять?

А тому, бо компартія є завжди на сторожі пролетаріяту і бідняцького фармерства та бореться проти всіх тих кривд, заподіяних капіталістами.

А лейборитським лідерам навіть і не в думці обороняти працюючих прав.

Коли капіталістична господарка допровадила до того, що армія безробітних зросла до 550,000, то жовті лейборитські лідери не обстали за цею армією безробітних, вони й зараз нічого не роблять в тій справі.

Комуністична партія ділом доказала, що тільки вона одинока бореться безнастанно за долю працюючих. Оця недавня нагінка на компартію і її провідних членів, яких незадовго капіталістичний суд має судити, доказує, що капіталісти бояться її. Коли Том Муґ приписує Онтерійському Аторней Дженералові за його вчасний напад на компартію, то він ним самим себе поставив в пропасть раз на завше. Компартія міцніє, стає визвольним героєм працюючих. Широкі збідовані маси тепер знають одно: компартія є генеральний їхній революційний провідник — що виріс на тлі капіталістичної нужди і голоду. І тому за оборону компартії стають тисячі пролетарів. *Раранченко.*

ВИЗВОЛЬНА БОРОТЬБА В МАРОККО.

В Мадриді панує тривога в звязку з тяжким положенням еспанської армії в Марокко. В чужиненькому легіоні приняла величезні розміри комуністична пропаґанда. Депутат Гарція заявив, що треба дожидати повторення подій 1921 р., коли в битві з мароканськими повстанцями під Амуалом згинуло 10 тисяч еспанців.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ЧИТАЙТЕ Й РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ СВОЮ ПРЕСУ

яку видає одиноке в Канаді українське РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ Т-ВО і яка служить тільки інтересам робітників і бідних та середніх фармерів!

Коли Ви вже читаєте свою пресу, то обовязком Вашим є подбати, щоб її передплачували й читали Ваші сусіди, знайомі та товариші й товаришки по праці. Бо тільки робітничо-фармерська преса видається за гроші робітників і фармерів, тільки вона широко відкриває свої сторінки для вислову своїх думок трудящим масам, тільки вона викриває всі злочини, які поповнює кляса визискувачів над трудящими Канади й цілого світа.

Найширші й найдокладніші інформації з поля клясової боротьби, з подій у цілому світі Ви найдете на сторінках робітничо-фармерської преси. Тільки на її сторінках Ви маєте спромогу писати про всі тяжкі переживання працюючих. Тільки вона дає Вам вказівки і поради, чому працюючі повинні організуватися й боротися за визвіл з капіталістичного визиску.

Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство видає такі газети й журнали для робітників і фармерів, для трудящого жіноцтва та молоді:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ" — виходять три рази на тиждень по шість сторін. Передплата: $4.00 на рік, а $2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — виходить раз на тиждень по вісім сторін. Передплата: $2.00 на рік, $1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — журнал для трудового жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: $1.50 на рік, 80 ц. на півроку.

"БОЙОВА МОЛОДЬ" — журнал для робітничої і фармерської молоді, виходить раз на місяць. Передплата: 50 центів на рік.

Ці газети й журнали Ви повинні передплачувати, читати й поширювати. Замовляйте їх, або одну з них таки негайно! Передплату засилайте до:

THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N
Cor. Pritchard Avenue and McGregor Street
WINNIPEG — MANITOBA — CANADA

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТУ

на новий місячний політико-економічний та культурно-пропаґандистський журнал

ЗА БІЛЬШОВИЗАЦІЮ

Орган Центрального Виконавчого Комітету Комуністичної Партії Канади (в українській мові)

ЖУРНАЛ МАЄ ЗАВДАННЯ:

1. Висвітлювати поточні завдання Комуністичної Партії, в звязку з канадійськими політичними та економічними питаннями, ухвали її конґресів, пленумів ЦВК то-що.
2. Освітлювати тутешній та міжнародній комуністичний рух.
3. Висвітлювати теоретичні питання марксизму-ленінізму.
4. Подавати приступно написаний матеріял по підготовці нових кадрів партійних членів та нового партійного активу.

ПЕРЕДПЛАТА НА РІК $1.50

Адреса: _____

ZA BILSHOVIZATSIU
Ukrainian Labor Temple
Cor. PRITCHARD AVE. & McGREGOR ST.
WINNIPEG, MAN.